

Z Petersburga, 3go (15) Sierpnia.

NAJWYŻEJ ZATWIERDZONY CEREMONJAŁ

UROCZYSTEGO WJAZDU
DO PIERWOTNEJ STOLICY MOSKWI

i
ŚWIĘTEJ KORONACYI

NAJJASNIEJSZEGO CESARZA

ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA

SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI.

I.

WJAZD UROCZYSTY.

W dniu przez NAJJASNIEJSZEGO PANA wyznaczonym na wjazd uroczysty z pałacu Piotrowskiego do Moskwy, za danym sygnałem przez dzwienie wystrzałów z dział, ustawionych naprzeciw monasteru Czudowa, rozpocznie się bicie we dzwony wielkiego Soboru Wniebowzięcia i wszystkie wojska uszykują się na wskazanych miejscach. O tymże czasie zbiorą się w Piotrowskim pałacu Dygnitarze i Urzędnicy, mający należeć do uroczystej processyi. Kiedy wszyscy zajmą wyznaczone dla nich miejsca i NAJJASNIEJSZY CESARZ raczy wsiąść na koń, a NAJJASNIEJSZE CESARZOWE i Ich Wysokości do powozów, processja zacznie się w porządku następującym:

- 1) Policmejster i 12tu Żandarmów, po dwóch rzędem konno.
- 2) Konwój przyboczny NAJJASNIEJSZEGO PANA.
- 3) Szwadron Czarnomorskiego dywizjonu Kozaków Lejb-Gwardji i Lejb-szwadron pułku Kozaków Lejb-Gwardji.
- 4) Znakomitsza Szlachta konno, po dwóch rzędem, w mundurach, poprzedzana przez Marszałka Powiatowego Moskiewskiego.
- 5) Deputaci od narodów Azjatyckich, podległych Rossji, konno, po dwóch rzędem.
- 6) Ober-Kamer-Furjer konno, za nim 60 Lokajów Dworskich, 6 Kamer-Lokajów, 6 Laufrów i 8 Dworskich Murzynów, wszyscy parami, w paradnej liberji, pieszo.
- 7) Strzemienny Cesarski konno, 20 Strzelców pieszo, po dwóch rzędem, w paradnej liberji, za nimi Zarządzający łowami CESARSKIMI, konno.
- 8) W otwartym faetonie, cugiem, dwaj Mistrzowie Obrzędów Dworu JEGO CESARSKIEJ MOSCI, z laskami.
- 9) Także w otwartym faetonie cugiem, Wielki Mistrz Obrzędów, z laską.
- 10) 24 Kamer-junkrów konno, po dwóch rzędem, przed nimi Mistrz Obrzędów konno.
- 11) Dwunastu Szambelanów konno po dwóch rzędem, przed nimi Mistrz Obrzędów, także konno.
- 12) Oficer stajenny i dwaj masztalerze konno.
- 13) Urzędnicy Dworu 2go stopnia w poczwórnych paradnych złożonych karetach.
- 14) Marszałek Dworu w otwartym faetonie, z laską.

15) Urzędnicy Dworu Igo stopnia w poczwórnych, paradnych złożonych karetach.

16) Członkowie Rady Państwa w takichże karetach.

17) Wielki Marszałek w otwartym faetonie, z laską.

18) Lejb-szwadron pułku Kawalergardów NAJJASNIEJSZEJ CESARZOWEJ, i Lejb-szwadron konnego pułku Lejb-Gwardji.

19) NAJJASNIEJSZY CESARZ konno, mając za sobą Ministra Dworu, Ministra Wojny, i Deżurnych: Jenerał-Adjutantę, Jenerał-Majora Orszaku JEGO CESARSKIEJ MOSCI i Fligel-Adjutanta.

20) Ich CC. WYSOKOŚCI WIELCY XIAŻĘTA: NASTĘPCA TRONU CESARZEWICZ MIKOŁAJ ALEXANDROWICZ, ALEXANDER ALEXANDROWICZ, KONSTANTY, MIKOŁAJ i MICHAŁ MIKOŁAJEWICZE, XIAŻĘ ROMANOWSKI-XIAŻĘ LEUCHTENBERGSKI MIKOŁAJ MAXYMILJANOWICZ, XIAŻĘ PIOTR OLDENBURGSKI, i Xiażęta cudzoziemscy konno.

21) Jenerałowie zostający przy Osobie JEGO CESARSKIEJ MOSCI, Jenerałowie-Adjutanci, Jenerał-Majorowie Orszaku, Fligel-Adjutanci i zostający przy Ich WYSOKOŚCIACH Jenerałowie i Adjutanci, konno.

22) NAJJASNIEJSZA CESARZOWA ALEXANDRA FEDORÓWNA w paradnej złożonej karecie, uwieńczonej koroną. Kareta zaprzęzona ośmiu końmi; przy każdym koniu stajenny; przy karecie z prawej strony Pełniący obowiązki Wielkiego Koniuszego, z lewej Jenerał-Adjutant, zostający przy Osobie NAJJASNIEJSZEJ PANI, konno, a przed kareta Oficer stajenny, także konno; na stopniach dwaj pазie; z boków idą czterej Kamer-Kozacy, w paradnym stroju, za kareta, sześciu Kamer-Paziów, konno, za nimi dwaj masztalerze konno.

23) NAJJASNIEJSZA CESARZOWA MARYA ALEXANDRÓWNA z JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKIM XIEĆMIEM WŁODZIMIERZEM ALEXANDROWICZEM, w paradnej złożonej karecie, zaprzęzonej w 8 koni; przy każdym koniu stajenny; z obu stron karety jeden Koniuszy konno, a przed kareta Oficer stajenny, także konno; na stopniach dwaj Pазie, z boków idą czterej Kamer-Kozacy w paradnym stroju; za kareta sześciu Kamer-Paziów konno, za nimi dwaj masztalerze konno.

24) Ich CESARSKIE WYSOKOŚCIE WIELKIE XIEŻNE: MARYA PAWLÓWNA i ALEXANDRA JÓZEFÓWNA, w paradnej złożonej karecie cugiem; przy każdym koniu stajenny; z obu stron karety Koniuszy konno; na stopniach dwaj Pазie; z boków idą czterej lokaje; za kareta dwaj Kamer-Pазie konno, za nimi dwaj masztalerze konno.

25) Ich CESARSKIE WYSOKOŚCIE WIELKIE XIEŻNE ALEXANDRA PIOTRÓWNA i HELENA PAWLÓWNA, w paradnej złożonej karecie cugiem; przy każdym koniu stajenny, z obu stron Koniuszy konno; na stopniach dwaj Pазie; z boków idą czterej lokaje, za kareta dwaj Kamer-Pазie konno, za nimi dwaj masztalerze konno.

26) Ich CESARSKIE WYSOKOŚCIE WIELKIE XIEŻNE MARYA MIKOŁAJEWNA i KATARZYNA MICHAŁÓWNA, w paradnej złożonej karecie cugiem; przy każdym koniu stajenny, z obu stron Koniuszy konno, na stopniach dwaj

nie; z boków idą cztery lokaje, za karetą dwaj Kamer-
pazie, konno, za nimi dwaj masztalerze, konno.

27) JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ XIEŻNA OLDENBURGSKA, w paradnej złoconej karecie cugiem; przy każdym koniu stajenny; przy karecie Koniuszy konno; na stopniach dwaj Pazie; z boków idą cztery lokaje; za karetą dwaj Kamer-Pazie, konno, za nimi dwaj masztalerze, konno.

28) Lejb-szwadron pułku Lejb-Gwardji Kirysyerów NAJJASNIEJSZEGO CESARZA, i Lejb-szwadron pułku Lejb-Gwardji Kirysyerów NAJJASNIEJSZEJ CESARZOWEJ.

29) Damy Dworu, Kamer-Frejliny, Mistrzynie i Frejliny NAJJASNIEJSZYCH CESARZOWYCH i Ich CESARSKICH WYSOKOŚCI, w poczwórnych paradnych złoconych karetach.

30) Lejb-szwadron Lejb-Gwardji pułku Huzarów JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, i Lejb-szwadron pułku Lejb-Gwardji Ułanów JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

Przy wstąpieniu do stolicy, daną będzie ognia z dział 71 razy, a u wjazdu spotka NAJJASNIEJSZEGO CESARZA Moskiewski Wojenny Jenerał-Gubernator, z Urzędnikami pod jego zwierzchnictwem stojącymi, i przyłączy się do Orszaku NAJJASNIEJSZEGO PANA.

Przy wjeździe do Ziemanego Grodu, spotka Rada Miejska i Magistraty.

W Białym Grodzie — Moskiewski Gubernjalny Marszałek ze Szlachtą.

U bramy Woskreseńskiej — Moskiewski Cywilny Gubernator z Urzędnikami Władz miejscowych.

U tej bramy, ICH CESARSKIE MOŚCIE i Ich CESARSKIE WYSOKOŚCIE, raczą zsiąść z koni i wyjść z powozów, dla uczczenia Obrazu N. Panny Iwierskiej. Cała processja w tej chwili zatrzyma się. Kiedy zaś NAJJASNIEJSZY PAN wsiądzie znowu na koń, processja pojedzie dalej.

U bramy Spaskiej spotyka Komendant Moskwy z podwładnymi mu Sztab i Ober-Oficerami.

U Soboru Uspeńskiego, Rządzący Senat.

Na całej drodze CESARSKIEJ processji, Duchowieństwo wychodzi z Cerkwi ze ŚŚ. Obrazami i Krzyżami; domy zaś staraniem mieszkańców będą przystrojone.

ICH CESARSKIE MOŚCIE i Ich CESARSKIE WYSOKOŚCIE, równie jak i wszystkie Osoby za NIMI w processji idące, zatrzymają się naprzeciw Krasnego krążanku, zsiądą z koni i wyjdą z karet. Osoby poprzedzające, nie zatrzymując się, objadą Uspeński Sobor i wyjdą z powozów naprzeciw pomostu, prowadzącego ku drzwiom Północnym, przez które Członkowie Rady Państwa wejdą do Soboru, a Urzędnicy Dworu, obszedłszy Sobor ze strony Zachodniej, będą u drzwi Południowych czekali na wyjście NAJJASNIEJSZYCH PAŃSTWA.

Członkowie Najświętszego Synodu i Duchowieństwo, odprawivszy poprzednio w Uspeńskim Soborze dziękczynne modły za szczęśliwe przybycie NAJJASNIEJSZEGO CESARZA, z hymnem o długie lata, wyszedłszy na przedśionek, spotkają NAJJASNIEJSZYCH PAŃSTWA i Ich CESARSKIE WYSOKOŚCIE z Krzyżem i wodą święconą, i poprowadzą Ich do Soboru; w tej chwili śpiewacy wykonają pieśń z Kanonu Niedzieli Kwietnej.

Wtedy już będą znajdowały się w Soborze znakomite pęki obojej Osoby.

Po wejściu do Świątyni, dana będzie salwa 85 wystrzałów z dział. ICH CESARSKIE MOŚCIE raczą ucłować Obrazy i Relikwje ŚŚ., a potem, poprzędzeni przez Metropolite Moskiewskiego, udadzą się do Soborów Archangielskiego i Zwiastowania, w których też, przed przybyciem NAJJASNIEJSZYCH PAŃSTWA, odprawione będą Nabożeństwa dziękczynne. W pierwszym z tych Soborów, spotka ICH CESARSKIE MOŚCIE jeden z Biskupów, a w drugim Spowiednik NAJJASNIEJSZYCH PAŃSTWA. ICH CESARSKIE MOŚCIE ucłowawszy i w tych Soborach Obrazy i Relikwje ŚŚ., a w pierwszym uczciwszy groby Przodków Swoich, raczą udać się do Kremlewskiego zamku. Przez całą drogę od Uspeńskiego Soboru do Kremlewskiego Zamku, NAJJASNIEJSZEMU PAŃSTWU towarzyszy, aż do wewnętrznych pokojów, Dwór w porządku przepisany dla uroczystych przyjęć u Dworu.

U wejścia do Kremlewskiego pałacu, stać będzie Duchowieństwo Dworskie z Krzyżem i wodą święconą, a Naczelnny Marszałek z Prezesem i Członkami Moskiewskiego Kantoru Dworskiego ofiarować będą NAJJASNIEJSZEMU PAŃSTWU chleb i sól.

W tej chwili da się słyszeć 101 wystrzałów z dział i we wszystkich Cerkwiach rozpocznie się bicie w dzwony mające trwać dzień cały; wieczorem miasto będzie oświetlone.

II.

OBWIESZCZENIE O DNIU KORONACYI.

W ciągu trzech ostatnich dni przed dopełnieniem obrzędu Najświętszej Koronacji, nastąpi uroczyste o tem obwieszczenie.

W tym celu przeznaczeni są: pod zwierzchnictwem jednego Jenerał-Adjutanta, w randze Jenerała broni, dwaj Jenerał-Adjutanci, w randze Jenerał-Majorów, dwaj koronacyjni wielcy Mistrzowie obrzędów, dwaj Heroldowie, czterej Dworsey Mistrzowie Obrzędów, dwaj Sekretarze Senatu, wszyscy konno, oraz dwa szwadrony w szyku konnym, jeden z pułku Kawalergardów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, drugi z Lejb-Gwardji pułku konnego, z bijącymi w kotły i kompletni chórami trębacz: z tych ostatnich, przy każdym szwadronie po 2ch trębaczy (oddzielnie od chórów) z trąbami, ozdobionemi złotogłowiem, z wyobrażeniem herbu Państwa. Wszystkie osoby, z wyjątkiem Heroldów, Oficerów i niższych stopni szwadronów, mają na mundurze, przez prawe ramię, szarfy jedwabne w trzech kolorach Cesarstwa, oszyte po końcach złotą frendzlą. Heroldowie, wielcy Mistrzowie i Mistrzowie obrzędów, z laskami. Heroldowie w szczególnem, godności tej, podczas uroczystości, odpowiedniem ubraniu.

Przy nich 12 wierzchowych koni powodowych w kosztownych oponach.

Pierwszego dnia o godzinie 9ej rano, zbiorą się oni w Kremlu, na placu naprzeciw Senatu i tam uszykują się następnym porządkiem:

Oba szwadrony rozwiniętym frontem, mając chóry trębacz i bijących w kotły: Kawalergardzki na prawem, a konno-gwardyjski — na lewem skrzydle.

Konie powodowe po obu stronach: sześć na prawem skrzydle trębacz Kawalergardzkich, sześć — na lewem skrzydle trębacz Konnogwardyjskich.

Jenerał dowodzący przed środkiem frontu, mając: przed sobą dwóch Sekretarzy Senatu, po obu stronach po jednym Jenerał-Adjutancie, po jednym wielkim Mistrzu obrzędów, po jednym Heroldzie i po dwóch Mistrzów obrzędów, a za sobą czterech trębaczy, z trąbami herbowemi.

Na rozkaz Jenerała dowodzącego, Heroldowie podnoszą laski, a na ten znak, obecni obnażają głowy, trębacze trąbią pobudkę, po ukończeniu czego, jeden z Sekretarzy czyta ogłoszenie treści następującej:

»NAJJAŚNIEJSZY, NAJPOTEŻNIEJSZY, WIELKI CESARZ ALEXANDER MIKOŁAJEWICZ, wstąpiwszy na praojcowski dziedziczny Tron Cesarstwa Rosyjskiego i nierozdzielne z tymże trony Królestwa Polskiego i Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, wyrzec raczył: Najświętsza Koronacja JEGO CESARSKIEJ MOŚCI i namaszczenie — ma się odbyć dnia 26 Sierpnia roku bieżącego przy uczestnictwie w tym świętym obrzędzie MAŁŻONKI JEGO CESARSKIEJ MOŚCI WIELKIEJ CESARZOWEJ MARYI ALEXANDRÓWNY. O tej uroczystości obwieszcza się niniejszem wszystkim wiernym poddanym, aby w tym dniu upragnionym podwoili swe modły do Króla Królów, by złać raczył błogosławieństwo swoje na panowanie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI i ustalić w niem pokój i spokojność, dla Swej Świętej Sławy i niezachwianej pomyślności Państwa.

Po przeczytaniu tego obwieszczenia Heroldowie rozdają ludowi drukowane exemplarze takowego, a chóry trębaczy grają hymn narodowy: »Boże, Cesarza chroń.»

Następnie processja wyrusza przez Bramę Spaską na Plac Krasny, ku pomnikowi Xięcia Pożarskiego i Minina, w porządku następującym:

- 1) Cztery powodowe konie wierzchowe dla Mistrzów obrzędów.
- 2) Dwa dla Heroldów.
- 3) Cztery dla Wielkich Mistrzów Obrzędów (dla każdego po dwa).
- 4) Dwa — dla Jenerała dowodzącego.
- 5) Szwadron Pułku Kawalergardów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI plutonami, mając na przedzie oba chóry trębaczy i obu bijących w kotły.
- 6) Dwaj Heroldowie, których poprzedza czterech trębaczy, z trąbami herbowemi.
- 7) Czterej Mistrzowie Obrzędów, po dwóch rzędem.
- 8) Dwaj Wielcy Mistrzowie obrzędów.
- 9) Jenerał dowodzący.
- 10) Dwaj Jenerał-Adjutanci.
- 11) Dwaj Sekretarze.
- 12) Szwadron Pułku Konnego Lejb-Gwardji, także plutonami.

Na tym placu cała processja szykuje się na nowo, obwieszczenie odczytuje się i rozdaje ludowi, w porządku wyżej przytoczonym, poczem Jenerał dowodzący rozdziela cały orszak na dwa równe oddziały, tworząc pierwszy — z starszych, jednego Jenerał-Adjutanta, jednego Wielkiego Mistrza Obrzędów, 2ch Mistrzów obrzędów, jednego Herolda, jednego Sekretarza i szwadronu pułku Kawalergardów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, ze swoim chórem trębaczy i bijącym w kotły, a przytem sześć powodowych koni; drugi — z tychże Osób, lecz młodszych rang i szwadronu Pułku Konnego Lejb-Gwardji, także z swym chórem trębaczy i bij-

cym w kotły, oraz z sześcioma końmi powodowemi. Po dokonaniu tego, Jenerał dowodzący skierowyywa oba oddziały w przeznaczone im dla obwieszczenia miejsca, a sam oddala się.

Każdy oddział postępuje według wskazania w porządku następującym:

- 1) Sześć koni powodowych.
- 2) Pierwsze dwa plutony szwadronu, plutonami, mając na przedzie chór trębaczy i bijącego w kotły, ze swego pułku.
- 3) Herold, którego poprzedzają dwaj trębacze, z trąbami herbowemi.
- 4) Dwaj Mistrzowie Obrzędów.
- 5) Wielki Mistrz Obrzędów.
- 6) Dowodzący Jenerał-Adjutant.
- 7) Sekretarz Senatu.
- 8) Ostatnie plutony tegoż szwadronu.

Po przybyciu processji do miejsca, przeznaczonego dla obwieszczenia, oba pół-szwadrony szykują się frontem, trębacze i bijący w kotły na prawem skrzydle, trzy konie powodowe na prawo od trębaczy, trzy na lewo od szwadronu. Dowodzący oddziałem Jenerał-Adjutant przed środkiem frontu, mając przed sobą Sekretarza i Herolda; po bokach: na prawem — Wielkiego Mistrza Obrzędów, a z tyłu siebie — dwóch trębaczy, z trąbami herbowemi.

Na rozkaz dowodzącego Jenerał-Adjutanta, obwieszczenie (takim samym porządkiem) odczytuje się i rozdaje przez pierwszy oddział orszaku: u bram: Warwarskiej, Ilińskiej, Włodzimierskiej, na placu Teatru Piotrowskiego, u bram: Woskresenskiej, Troickiej i Borowickiej. Przez drugi oddział: na rynku Rybackim, na placu Błotnym, u bramy Kaługskiej, Sierpuchowskiej i przy moście Krasnochołmskim.

Na drugi dzień rano, o godzinie 9tej, oba oddziały znowu zbierają się w Kremlu, na placu przed Senatem, i postępują razem, tak jak dnia pierwszego, na plac Krasny, gdzie nie zatrzymując się, na komendę Głównego Dowódcy dzielą się na podobne dwa oddziały, i dla uskutecznienia obwieszczenia, w porządku zachowywanym dnia pierwszego, idą: Pierwszy oddział: na Rynek Tabanski, do bram: Jauzkiej, Pokrowskiej, Miasnickiej i Krasnej, na plac Sgo Jana-Chrzciela i na pole Woroncowskie przy Cerkwi Proroka Eljasza. Drugi oddział: do mostu Kamiennego, do bram: Arbatskiej, Nikitskiej, Twerskiej, Petrowskiej, i do Monasteru Rozdestweńskiego na Trubie.

Trzeciego dnia, zupełnie w ten sam sposób, powtórza się odczytanie i rozdanie obwieszczeń: Przez pierwszy oddział: przy Baszcie Sucharewowej, na Rynku Niemieckim, na placu Samotecznoj, na targu Karetym i przy bramie Tryumfalnej. Przez drugi oddział: w Zubowie, na Rynku Smoleńskim i na placu Kudryńskim.

Podczas pochodu oddziałów z jednego miejsca obwieszczenia na drugie, chóry trębaczy grają marsze.

Dla wskazania drogi, przed każdym oddziałem postępuje: jeden Ober-Oficer i dwóch żołnierzy Moskiewskiego Dywizjonu Żandarmów.

Ambassadorowie zagraniczni i Posłowie będą zawiadomieni o dniu Koronacji przez dwóch Mistrzów Obrzędów, którzy zostaną do nich posłani w paradnych złoconych karetach.

III.

PRZYODZOBIE NIE SOBORA W NIEBOWZIECIA.

W Katedralnym Soborze Wniebowzięcia wzniesiony będzie baldachin z karmazynowego axamitu, z festonami z żółto-litej materji, ozdobiony złotym galonem, frędzlą, sznurami i kutasami; osłona jego obita złotogłowem; gzem złocony zręźbionymi ozdobami; w rogach gzem su złocone Korony CESARSKIE, pośrodku każdej z jego czterech stron orły złocone, a na górnych rzeźbionych ozdobach pióra strósie w kolorach Cesarstwa; na środku każdego otworu — złote tarcze, z cyfrą JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, ozdobione Koronami; na kątach otworu złocone orły, a na jego festonach krzyże z żłotolitej materji. Na plafonie baldachinu — w środku haftowany herb Państwa, z herbami Królestw: Kazańskiego, Astrachańskiego, Polskiego, Sybirskiego, Chersońsko-Tauryckiego, Gruzyskiego, i obwodów Wielkich Xięztw: Kijowskiego, Włodzimierskiego i Nowogrodzkiego, Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, rodowy JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, oraz prowincji wymienionych w tytule CESARSKIM. Po rogach plafonu cyfry NAJJAŚNIEJSZEGO PANA, pod Koroną, a w około każdej cyfry łańcuch Orderu Sgo Apostoła ANDRZEJA.

Pod baldachinem Tron, o dwunastu stopniach, obity axamitem karmazynowym, z złotym galonem; stopnie rozdzielone dwoma odstępami wokoło Tronu i po bokach stopni, do samego dołu, złocone poręcze; u góry i u dołu stopni cztery złocone orły na podstawach. Na oddzielnem wzniesieniu, pośrodku tronu, obitem także karmazynowym axamitem z złotym galonem, — Tron CESARZA JANA III dla JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, a Tron CESARZA MICHAŁA FEDOROWICZA — dla NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ MARYI ALEXANDROWNY. Po lewej stronie takowych — stół dla regalji CESARSKICH, obity axamitem karmazynowym, z galonem i frędzlą, okryty złotogłowem z takąż frędzlą.

Na prawo od tronu oddzielne miejsce CESARSKIE pod baldachinem, dla NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ ALEXANDRY FEDOROWNY, z Tronem CESARZA ALEXEGO MICHAJŁOWICZA; baldachin z karmazynowego axamitu, a osłona jego, na której przytwierdzona złota Korona, obita złotogłowem; na rogach, w złoconych ozdobach pióra strósie, w kolorach CESARSTWA; na środku każdej strony otworów, pod koronami, złote cyfry JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, otoczone łańcuchem Orderu Sgo Apostoła ANDRZEJA, a na rogach złote orły; po brzegach ozdoby ze żłotolitej materji, frędzle i kutasy. Plafon baldachinu z axamitu karmazynowego; na nim haftowany złotem mały herb Państwa; a po brzegach ozdoby z materji i sznury; na rogach plafonu cyfra JEJ CESARSKIEJ MOŚCI z łańcuchem Orderu Sgo ANDRZEJA Apostoła i z Koronami.

Zwykłe miejsce CESARSKIE w Soborze będzie obite zewnątrz karmazynowym axamitem, z złotym galonem i frędzlą, a wewnątrz żłotolitą materją; z tyłu onego mały herb CESARSKI.

Dwa filary w Soborze, między którymi wzniesiony Tron, udrapowane będą, do wysokości baldachinu, axamitem karmazynowym, z złotym gzemsem, frędzlą, kutasami i t. d. Na draperji złocone rzeźbione orły.

Przy dwóch drugich filarach Soboru: z prawej strony — miejsce dla Najdostojniejszych Osób, z oddzielnem

wejściem i złoconą poręczą, obite axamitem karmazynowym, z złotym galonem; a przy filarze z lewej strony — miejsca dla Wyższych Osób (nieco niżej wspomnianego miejsca), obite szkarłatnym sukmem, z złotym galonem, obwiedzione także złoconą poręczą.

Pod ścianą, wewnątrz Soboru — miejsca dla cudzoziemskich Ambassadorów i Posłów, Dam Dworu i innych osób, obite sukmem szkarłatnym, z złotym galonem i listwami.

Miejsca dla Osób Duchownych i śpiewaków, stopnie przed ołtarzem i posadzka Kościoła także obite sukmem szkarłatnym.

Zewnątrz Soboru, w kierunku kraty żelaznej, po bokach dzwonnicy Iwanowskiej między Soborami Archanielskim i Zwiastowania, i między tym ostatnim a Krasnym krążankiem, — miejsca dla widzów obite również sukmem szkarłatnym. (D. n.)

W Kaplicy WW. Panien *Miłosierdzia* przy ulicy *Tamka*, w następujący Poniedziałek t. j. 25 b. m., będzie się odprawiać doroczne Nabożeństwo Sgo LUDWIKA Króla *Francuzkiego*, z Wystawieniem N. SAKRAMENTU, Nieszporami, Processjami, Kazaniem i Odpustem zupełnym.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI, z dnia 25go Lipca, Zatwierdzeni zostali na Urzędach, obrani przez Szlachtę, Marszałkowie Powiatów Guber: *Wolynskiej*: (dotychczasowi): *Zytomirskiego*: Assesor Kolleg.; *Niemięrzyski*; *Rowieńskiego*: Assesor Kol: *Zaleski*; *Luckiego*: Sekr: Gub: *Korwin-Piotrowski*; *Krzemieńskiego*: Sekr: Gub: *Jelowicki*; *Nowogrod-Wolynskiego*: Reges: Kol: *Loziński*; *Dubińskiego*: nie mający rangi, *Matyński*; *Zaslawskiego*: niemający rangi, *Humiecki*; *Staro-Konstantynowskiego*: niemający rangi, *Prószynski*; (nowo-obrani): *Kocielskiego*: Radea Honorowy *Gadon*; *Owruckiego*: Sekretarz Guber: *Dunin Borkowski*; i *Ostrogskiego*: Sekretarz Gubernjalny *Zwołński*.

Rzeczywiści Radey Stanu: *Balabin*, Radea Ambassady CESARSKIEJ w *Wiedniu*, i *Xże Wolkonski*, z Ministerstwa Spraw Zagranic; mianowani zostali Radcami Ambassady, pierwszy w *Paryżu*, a drugi w *Wiedniu*.

Radea Stanu *Muchin*, z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, mianowany został Konsulem Generalnym CESARSKO-ROSSYJSKIM w *Syrji* i *Palestynie*.

Radea Kollegjalny *de Grote*, Pierwszy Sekretarz Poselstwa *Rossyjskiego* w *Brucelli*, mianowany został Pierwszym Sekretarzem Ambassady *Rossyjskiej* w *Paryżu*.

Radea Kollegjalny *Eberhard*, Konsul *Rossyjski*, na wyspie *Syra*, mianowany został p. o. Konsula Generalnego w *Morei*.

Radea Honorowy *Podwysocki*, otrzymał w Cesarstwie przywilej 10-letni na ulepszenia zaprowadzone w fabrykacji cukru. (Takiż przywilej otrzymał także P. *Podwysocki* w Królestwie).

Rada Administracyjna Królestwa, zatwierdziła zapis rs. 300, dla Kościoła parafjalnego w *Osuchowie*, przez *Walentego Poplawskiego* uczyniony.

W ubiegłym półroczu posunięci zostali na wyższe stopnie w hierarchji Duchownej, Dyecezji *Kujawsko-Kali-*

skiej: X. Michał Drzewiecki, na Proboszcza w *Kłomnicach*; X. Wojciech Bedyński, na Proboszcza w *Brzeźniu*; X. Wincenty Krupski, na Proboszcza w *Bolestawcu*; X. Paweł Puchalowicz, na Proboszcza w *Kalinowie*. W Dycecji *Płockiej*: Xdz Marcelli Olszewski, na Proboszcza w *Słupi*; X. Fel: Motyliński, na Proboszcza w *Worszynie*.

JW. Jenerał Artylerji Xiążę *Gorzakow*, przyjechał z *Paryża* do *Warszawy*.

JW. Rzeczywisty Radca Stanu, Hr: August *Potocki*, Koniuszy Dworu JEHO CESARSKIEJ MOSCI, wyjechał do *Dieppe*.

W Nr 210 *Kurjera Warszawskiego*, wyczytałem odezwę do mnie o udzielenie pisma *Jarzemskiego* z roku 1643. Nie zaprzeczam że dziełko to posiadałem ale wypożyczone zaginęło. W Styczniu b. r. zawiadomiłem o tem szanownego historjografa m. *Warszawy*. Że zaś nie poprzestano na mojem zapewnieniu, przeto uprzedzam, że najpodobniej poszukiwać należy pisma tego u spadkobierców albo towarzyszy ś. p. *Majorkiewicza*, który bawił w domu moim, a zakończył życie w *Warszawie*. Odpowiedź niniejsza na to tylko się przyda, że może kto sumienny posiada to dziełko, i odda takowe do potrzebnego użytku.— *Miklaszewski*.

Jelenie z lasów *Raciborskich*, które w początku b. r. przewożone były przez *Warszawę*, z *Szłazka* do *Gub: Wileńskiej*, doszły do *Werk* szczęśliwie, i póki nie obaczyły zielonej trawy, miały się dobrze. Z nastaniem wiosny, tęschniły wyraźnie w małej zagrodzie i nim urządzono zwierzyńce bardzo wychudły. Teraz znowu wróciły do dawnej tuszy, ale zawsze są najpierszechliszze ze wszystkich mieszkańców *Werkskiego* zwierzyńca. Liczba tych zwierząt jeszcze mała, i tej zimy JO. Xiążę *Piotr Wittgenstein*, ma ją znacznie pomnożyć, z puszczy swoich, obfitujących w dziki i łosie, a w wielu także miejscach, i w niedźwiedzie.

Uwadamia się niniejszem Właściciele domów, Budowniczych i Osoby mające zamiar budowania nowych domów, że *Magazyn N. S. Brünnera i Komp.*, przy ulicy *Miodowej* pod Nr 492, otrzymał z najcenniejszej fabryki zagranicznej, modele gustowne na posadzki w kwiaty i w desenie mozaikowe, które codziennie w tem magazynie są do widzenia.

W tych dniach mieliśmy sposobność widzenia, przywiezionych z *Anglii* przez jednego z tutejszych fabrykantów, świec *parafinowych*, o których wynalazku już pisaliśmy w *Kurjerze*, a które swoją białością, przezroczystością, oraz świetnością płomienia, przewyższają wszystko co dotąd w tym przedmiocie było produkowanym. *Parafina* wyrabia się z torfu, który jak wiadomo, ma w sobie wiele pierwiastków tłustych czyli oleistych; podobno najwięcej produkują jej w *Irlandji*. Funt świec *parafinowych* kosztuje w *Londynie* kop: 50. Jak wiadomo i u nas liczne znajdują się pokłady torfu, może więc z czasem mieć będziemy także fabryki świec *parafinowych*, zwłaszcza w okolicach, gdzie dla zbytnej odległości od miast, kolei żelaznej, lub jakowych zakładów, dotąd torf na opał nie jest należycie potrzebowanym. Udzielając tę pierwszą wiadomość, spodziewamy się, iż pisma przemysłowe zapewne wkrótce nie omieszkają nas bliżej ze szczegółami tej ciekawej fabrykacji obznajmić.

W numerze 203 *Kurjera Warszawskiego*, przeczytałem artykuł zalecający zakład szkieł optycznych Pana *Wurceldorf*, przy ulicy *Sto-Jańskiej* Nr 13. Potrzebując pomocy szkieł, udałem się do rzeczzonego zakładu, gdzie dobrałem okulary najdogodniejsze, za nader umiarkowaną cenę; nadto P. *Wurceldorf* odszlifował mi szkła zamatowane jak najdokładniej. Jako znający się na swej sztuce, a o połowę taniej oddający, zasługuje na względy potrzebujących jego pomocy.— T. *Kostecki*.

De Bach, w którego trupie był później *Renz*, o czem już donieśliśmy, był w *Warszawie* około roku 1812, i przedstawiał sztuki ze swoim towarzystwem w ujeżdżalni *Prymasowskiego* pałacu.

Przy ulicy *Aleksandra* w domu N° 2768, mieszka P. *Bachner*, trudniący się zegarmistrzostwem. Ale P. *Bachner*, oprócz tej gałęzi przemysłu, oddaje się innym mechanicznym pracom, czego ciągle daje nam dowody. Niezbyt dawno, jak wspomnieliśmy o maszynie tak zwanej: *oganiaczka do opędzania much*, wynalezionej za granicą, i już P. *Bachner* zrobił model tejże, który nam w tych dniach okazał. To samb np. zrobić może, jak sam oświadcza, z kolebką, którą na kilka godzin w ciągłym ruchu utrzymać może. Ale P. *Bachner*, nie zaspatruje się w zapasy swych wynalazków, bo nie może ani czasu, ani materiału na niepewne poświęcać. Gdyby jednak znalazły się u niego zamówienia, wtedy odpowiednio życzeniom, za małe zupełnie koszta, zaspokoiłby żądanie każdego; i oto powód, dla którego wspomniamy tu tak o zdolnościach P. *Bachnera*, jako i o jego osobie.

Antoni Świerczewski, Obróńca Sądowy, przeniósł swoją Kancelarję na *Pragę*, do domu *Wznej Skoryna* pod Nr 409.

Złożono w Redakcji *Kurjera* od Antoniego *Ad.....cza* kop: 30 na dokończenie Kościoła w *Mokotowie*; kop: 40 na odnowienie Ołtarza MATKI BOZKIEJ *Szkaplerznej* w Kościele *XX. Karmelitów* na *Krak.-Przedm.*; i kop: 30 na światło przed statuą MATKI BOZKIEJ, przed Kościołem *XX. Reformatów*.— Od *Fania* Z. rs. I na powyższe światło przed Kościołem *XX. Reformatów*.— Od M. F. rs. 3 dla pogorzalców miasta *Tarnobroda*.

Doczekała się także ulica *Marszałkowska* cukierni; szkoda tylko, że ta nie w zupełności jeszcze odpowiadać może wymaganiom. Gdyby np. P. *Semadeni* chciał się w części tu przenieść, miałby niewątpliwie pokup, a cała część miasta wygodę i przyjemność.

Liczne zabawy po ogrodach *Warszawskich*, to fajerwerki, to okazywanie się szybkobiegaczy i t. p., nasuwają nam na pamięć ogród *Bagatelę* zwany, (dziś własność prywatna) gdzie w r. 1820 za opłatą kop: 32½ dozwoleńnem było korzystać gościom, z gier i zabaw w tymże ogrodzie zaprowadzonych, a było tychże z kilkanaście, między temi pamiętamy prócz muzyki, karuzel, wagę do ważenia osób, 3 huśtawki, z których dwie dla *Dam*, wolanta, dwa wielkie kalejdoskopy, marjonetki, iluminacje i fajerwerki, przez znanego *Kuparenkę*, przedstawione. Co się zaś tyczy szybkobiegaczy, ci także w tej epoce i to kilku okazywało się Publiczności *Warszawskiej*, odbywając kursa na *Marymont* do *Bielan* i t. d.; ostatni raz widzieliśmy szybkobiegacza w *Warszawie* w ogrodzie *Fował* zwanym, będzie temu lat kilkanaście.

Summa rsr. 20,000 assygnowaną została na wspomnienie mieszkańców Gub: *Witebskiej*, w której to Gubernji, zbiory tegoroczne powszechnie chybiły.

Onegdaj, po długiej chorobie, zasnął w BOGU ś. p. Książ Damazy *Szymborski*, Ex-Prowincyał XX. *Dominikanów* Warszawskich. Exportacja zwłok Jego nastąpiła dziś, po odprawionem Nabożeństwie.

Ner 29ty *Tygodnika Lekarskiego*, wyszedł z druku, i zawiera artykuły PP.: *Szancera*, *Łuczkiwieza* i *Mrozowskiego*; a oprócz tego, wiadomości o nowych dziełach lekarskich, znajdujących się wxięgarni Henry: *Natanson* na *Krakowskiem-Przedm.*

W dniu 20ym b. m., położonym został fundament do wzniesie się mającego, przez W. Franciszka *Rottengruber*, domu murowanego o parterze, według projektu i planu W. Leona *Karasińskiego*, Budowniczego Banku, przy ulicy *Widok*, obok possessji N° 1574 lit: *D*, własnością W. Xawerego *Schlenkera* będącej.

Kupcy z *Warszawy* i prowincji, czynią przygotowania dla dostarczenia towarów swoich na walny jarmark w *Lęcznej*, na *Śty* Iłży, co rok odbywany.

Żniwa już na ukończeniu, a w niektórych okolicach już i po dożynkach, czyli *okrężnem*. Stary ten zwyczaj przechowuje się ciągle; ale jak *żniwiarki* wejdą w użycie, komu wtedy Dziedzice włości sprawać będą dożynki?

Daguerotypista *Filitz*, z *Berlina*, bawi obecnie w m. *Chelmie*.

Amatorowie łowów, cieszą się zawczasu, że zbliża się *Śty* *BARTELOMIEJ*, a z nim pora polowania.

Z drukarni *Tomaszewskiego*, wyszło w powtórny wydaniu, dziełko pod tyt: *Prawidła pisowni polskiej, na zasadzie wniosków Deputacji z r. 1830 oparte; rozwinął praktycznie, dla użytku młodzieży* Ludwik *Koncewicz*, b. Dyrek: *Gim;* *Emeryt*. Sprzedaje się ono w xięgarniach *Warsz:* po k. 30.

Kapelmistrz *Jan Strauss*, bawiący obecnie w *Petersburgu*, skomponował nowy walc symfoniczny pod tyt: *Krönungs-Walzer*, który dedykowany został *NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ MARYI ALEXANDROWNE*.

W d. 10 b. m. młody 13-letni Skrzypek *L. Paradziński*, uczeń znakomitego naszego Artysty *Baranowskiego*, dawał koncert w *Miechowie*. O młodym koncertancie, nie raz już *Kurjer* wspominał.

W *Częstochowie*, w ogrodzie *P. Kraft* orkiestra *P. M. Liebeskind*, dała w z. m. zabawę muzyczną, pod czas której *Pan Szpilman* grał na instrumencie *Guzikowa*.

Onegdaj ukazały się pierwsze włókna pajęczyny, snujące się w powietrzu, a zwiastujące nam tak zwane *babie lato*. Krótko jednak to trwało, bo niebo się zachmurzyło i zagroziło deszczem. Zresztą, jeszcze i tak na *babie lato* za wcześnie.

W dniu dzisiejszym otworzoną została, na nowo urządzona *kawiarnia* wraz z *billardem* uregulowanym, przy ulicy *Krak:-Przedm.*, pod 29. Właściciel tego zakładu, zaręczając za dobroć trunków, cenę przystępną i rychłą usługę, ma nadzieję, że szanowna Publiczność, licznem zbieraniem się, zaszczycać go raczy.

Kurs wczorajszy: za *pół-imperjały*, żądają rs. 5 kop: 15¹/₂, dają rs. 5 kop: 15; za *obligi Skarbowe* oprócz

kuponu, żądają rs. 85 kop: 42, dają rs. 85 kop: 17, wartość kuponu rs. 1 kop: 57¹/₆; za *listy zastawne IIIgo Okresu* oprócz kuponu, żądają rs. 14 kop: 61, dają rs. 14 kop: 57, wartość kuponu kop: 10; za *Rosyjską pożyczkę* z r. 1854 oprócz kuponu, żądają rs. 102 kop: 20; z r. 1855, żądają rs. 103 kop: 20, wartość kuponu rs. 1 kop: 80⁵/₆.

Dzisiaj w ogrodzie przy ul: *Długiej* N° 586b, w domu W. *Cyprysińskiego*, przy rzesistem oświetleniu, wielka *Warszawska* orkiestra pod dyrekcją *P. Jacobi*, grać będzie.

Dla prowadzenia Restauracji w nowym *Hotelu Europejskim* (*Gerlacha*) sprowadzony został do *Warszawy* z *Paryża* Kuchmistrz *P. Petit-Colas*. W Restauracji tej mają być urządzone *table d'hôte* o różnych godzinach i oddzielne objady. Salony na ten cel przeznaczone są od strony wejścia do placu *Saskiego*, zdobiec je mają malowania *al fresco* i inne szczegóły.

Jutro, jeżeli pogoda posłuży, orkiestra złożona z 60u osób, grać będzie w ogrodzie *Wiejskiej-Kawy*, przy ulicy *Alea*.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani zostali: po *Kom: Malżeństwo z rozkazu*, *Pani Ziemińska*, *PP. Komorowski* i *Rychter* po 2-kroć; po *Kom: Łobzowanie*, *PP. Panczykowski* 3-kroć i *Buliński*.

ANGLJA. *Londyn, 18go Sierpnia.* — Królowa powróciła, jak wiadomo, z swej wycieczki, do *Osborne*. Niepogoda nie dozwoliła Monarchini zwiedzić wysp *Jersey* i *Guernsey*. — W przyszły Czwartek ma się odbyć w *Osborne* posiedzenie rady tajnej. — Hr: *Shrewsbury*, jeden z najznakomitszych Katolików *Anglji*, zmarł w 25tym roku życia w *Lizbonie*. Zostawia on dwie siostry. — *Morning-Advertiser* donosi, iż Rząd *Amerykański* przystąpił do uchwały kongressu *Paryżkiego* o fladze neutralnej, z wyłączeniem wszakże artykułu o listach korsarskich. (N. Pr: Ztg).

Londyn, 19go Sierpnia. — Ogłoszony budżet Państwa, wykazuje za rok 1855 deficyt w dochodach 21 milionów funt: szt.: Wojna powiększyła dług Państwa o 18, a podatki o 14 milionów funt: szt.: (N. Pr: Ztg).

FRANCJA. *Paryż 18go Sierp.* — Jenerałowie *Espinasse* i *Bazaine*, otrzymali Krzyże Komandorskie *Legji honorowej*. — Kontr-Admirał *Lugeot*, został mianowany Dowódcą 2ch dywizji floty przy zachodnich brzegach *Ameryki* i *Oceanji*. — Onegdaj przybyła do *Calais* Xiężna *Cambridge*, udająca się do *Niemiec*. Tam także przybyły pierwsze oddziały *legji Anglo-Szwajcarskiej*, do kraju wracające. — Na rozkaz Cesarza, z funduszu przeznaczonych do wykonania testamentu Cesarza *Napoleona I*, 1,300,000 fr. ma być rozdzielone pomiędzy 26 departamentów, przez testatora wskazanych. Część funduszu przeznaczonego dla wojskowych, oddaną została wielkiemu Kanclerzowi *Legji honorowej*, dla podzielenia jej pomiędzy 4 do 5,000 niezamożnych żołnierzy. — *Monitor* donosi, że mimo nadzwyczajnych trudności, i głębi morza 1,900 metrów wynoszącej, drut telegraficzny podmorski, mający łączyć *Francję* z *Afryką*, doprowadzono już pomyślnie w d. 15 b. m. do odległości kilku mil od *Galitu*. Wkrótce dosięgnie on *Bony*, a jest nadzieja, że przed końcem roku *Algierja* z *Francją* bezpośrednio komunikacją telegraficzną, po-

łączoną będzie.— *P.Thiers* onegdaj wrócił do *Paryża*. (St: A:).

Paryż 20 Sierpnia (wia: tel). — Cesarz i Cesarzowa, wraz z Następcą tronu, wyjechali wczoraj o 6ej wieczorem do *Biarritz*. — *Monitor* ogłasza depeşe z 18 b. m. z *Konstantynopola*, według której, ostatnie wojska *Francuzkie* opuściły tę stolicę, a komendant wojenny Jenerał *Pariset*, sam siadł na okręt 18 b. m. (N.P.Z).

HISZPANJA. *Madryt, 13go Sierpnia*. — Uchwalono tu utworzyć Ministerstwo osad zamorskich; wykonanie jednak tej uchwały zapewne nie prędko przyjdzie do skutku. — *Hiszpańskie* stowarzyszenie handlu i przemysłu, przyrzekło Rządowi udzielić z swej strony wszelkie wsparcie i usługi do pomyślnego rozwiązania kwestji i drożyzny artykułów żywności. — *Epoca* utrzymuje, iż Gabinet terazniejszy woli Koronie i Kortezom przedstawić nową ustawę, aniżeli na zasadach ustaw dawniejszych dokonywać nowe wybory. — Resztki band powstańczych w *Aragonji* i *Katalonji* poddały się; ta więc prowincja, równie jak *Andaluzja*, ostatnie *Kustylje*, są już zupełnie spokojne. — *Espartero* przybył już do *Logrono*. — Niektóre korespondencje z *Madrytu* zapewniają, że za trzy tygodnie Kortezy rozwiązane będą. W programie uroczystości ślubu Infantki *Amelji*, reprezentacja Kortezów nie jest pomieszczona. — Mówią, że Rząd myśli udzielić najzupełniejszą amnestję wszystkim osobom, ukaranym za udział w ostatnich zaburzeniach. — *P. Salamanca* zaproponował Rządowi, iż ofiaruje się przez sześć lat zaopatrywać stolicę w chleb, po 9 quartos za funt (obecnie funt kosztuje 17 quartos), jeśli mu udzielony zostanie bezwarunkowy monopol wypieku chleba. Rząd oczekuje innych propozycji, nim tę wzięmie pod rozwagę. (St: Anz:).

PORTUGALJA. — W *Lizbonie* niby pod pozorem drożyzny wybuchnęło powstanie. W nocy z 8 na 9ty Sierp., około 200 osób zgromadziło się na ulicach, i wśród okrzyków: »Niech żyje *Don Pedro VI!* Precz z lichwiarzami!» udali się przed pałac *Necessidades*. Król znajdował się wówczas w *Cintra*. Ztamtąd udali się przed pałac Ministrów, powybijali szyby w kilku domach i dopuścili się niektórych nadużyć; ale widząc nadchodzącą gwardję municypalną, rozbiegli się. (St: An:).

Prussy. *Berlin, 21 Sierpnia*. — Nadeszły tu bliższe szczegóły o walce, jaką osada *Pruskiej* korwety *Gdańsk*, stoczyła z korsarzami wybrzeża *Riff*. Korweta pomieniona nie mogąc dostać w *Gibraltarze* węgla, potrzebnych do dalszej podróży, zamierzyła udać się po takowe do *Algieru*. Płynąc wzdłuż brzegów *Afrykańskich*, około przylądka *Tres Forcas*, niedaleko *Hiszpańskiego* miasta *Melili*, Xiąże Admirał *Adalbert*, zamierzył bliżej przyjrzeć się miejscom, w których przed kilku laty zrabowano bryg handlowy *Pruski*. Kazał więc spuścić łodzie, uzbroić je, i popłynął wzdłuż brzegów, nie myśląc bynajmniej o wylądowaniu. Tymczasem mieszkający licznie zbrali się na ładzie, zatknęli białą chorągiew, i nagle potem dali ognia do łodzi. Ten napad bez powodu na flagę *Pruską*, skłonił Xięcia do ukarania korsarzy. Pod ogniem korwety, która stanawszy tuż przy brzegu, ostrzeliwała wybrane do wylądowania miejsce. Xiąże wysiadł na ład, a zostawiwszy tu kilku ludzi, ruszył dla spędzenia *Arabów* w wzgórze na 500 stóp wysokiego. Kolumna *Prusaków* ruszyła do ataku i wkrótce spę-

dziwszy *Arabów*, wzgórze zajęła; ale mnożąca się coraz bardziej liczba nieprzyjaciół, budziła obawę, aby nie otoczono marynarzy i nie odcięto zupełnie od łoża. Xiąże rozkazał wtedy cofać się, co skuteczniono pod skuteczną zastoną ognia działowego korwety, kierowanego przez Kapitana, Xięcia *Wilhelma Hesskiego*. Strata *Prusaków* jest wiadoma; nieprzyjaciel stracił trzykroć więcej. Xiąże Admirał, który po tym wypadku wrócił do *Gibraltaru*, zamierza przez *Anglję* wrócić tu; korweta zaś uda się w dalszą drogę. (St: Anz:).

Przybyli tu: z *Petersburga*, były Poseł **CESARSKO-Rossyjski** przy Dworze *Pruskim*, Baron *Budberg*, i *Mre Chigi*, Arcy-Biskup *Miry*, wysłany przez **PAPIĘŻA**, na Koronację do *Moskwy*. (N. Pr: Ztg).

TURCJA. *Konstantynopol, 8go Sierpnia*. — Porta zajmuje się teraz czynnie stosunkami handlowemi, i myśli po upływie istniejących z *Mocarstwami Europejskiemi* traktatów handlowych, zawrzeć nowe wspierające przemysł i produkcję krajową. (St: Anz:).

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Bielski Longin Ob: z Starej wsi nr 634; Grochowski Erazm Ob: z Szlupi nr 584; Rarnkowski Ronst: Ob: z Oleszna nr 570; Krasicki Wacł: Hr: z Grodna nr 634; Rarzewski Ign: Art: Malar: z Wilna nr 625; Meller Jerzy Ob: z Petersburga nr 634; Ostrowski Alex: Ob: z Maluszyna nr 625; Pomianowski Boles: Ob: z Słomina nr 601; Sztembart Marcin Ob: z Ostrołęki nr 584.

Wyjechali: Brzozowski Ronrad Ob: do Wylezina; Bronikowski Fran: Ob: do Skrzyszewa; Dzikowski Józ: Ob: do Gustowie; Malewski Józ: Ob: do Żytomierza; Pusłowski Jan Ob: do Cesarstwa; Pappa Kosta Duka Major Wojsk Greek: do Petersburga; Schreyer Podporucznik do Rijowa; X. Załęski Lud: Pleban do Mszezonowa.

Przyjechali koleją żelazną: Gepner Stan: Urzęd: Banku z Myślowic; Kamiński Jul: Rządca dóbr z Bydgoszczy nr 1102; Niethen Wilh: Jubiler z Sztutgardu nr 686; Poleski Ant: Ob: z Poznania nr 585; Wiediger Aug: Jubiler z Sztutgardu nr 686.

Wyjechali koleją żelazną: Descombes Marja Guwern: i Gatechair Fran: Nauczyciel do Paryża; Jordan Fran: Referendarz Sądu Apel: Pruskiego do Poznania; Nawarska Anna Ob: do Krakowa.

DONIESIENIA.

Trzeci Oddział Inżynierji Telegraficznej, potrzebuje **Pomo-cnika** do Biura swego. Młodzi ludzie dobrze ukształceni, posiadający dokładnie język polski, rossyjski i niemiecki, jako też znający prowadzenia korespondencji biurowej w tychże, i życzący przyjąć pomieniony obowiązek; zechcą się zgłosić osobiście z własnoręcznym opisem biegu życia swego w krótkości, i dowodów konduity i dawniejszej służby, do powyższego Biura, przy ulicy Podwał pod Nr 501 w domu XX. Paulinów, na 1e piętro, w godzinach Biurowych, od 9 rano do 3ej z południa.

W KANTORZE naprzeciw Zamku pod Nr 28, żądane są: *Francuzki, Niemki*; — są zaś Osoby wykształcone w językach, muzyce, śpiewach, tańcach, które zyczą się umieścić w domach jako *Guwernantki, Guwernerzy*; są naukowe *Francuzki, Polki, Niemki, Metrowie muzyki*, które żądają udzielać lekcji na godziny; Rządcy dóbr lub domów z *kaucjami*, i inni *Oficyaliści*; *Robiety* do zarządu gospodarstwem, do towarzystwa i t. d. — W tymże *Kantorze*, jest wiadomość o *Pokoju* z *Gabinetem*, z *dobrym widokiem*, przy *familji*, z osobnym *wchodem*, dla osób *przyjezdnych*. — *R. Szwarcer*.

Jest do sprzedania, w *dobrym stanie*, **DOM** drewniany, z *oficynami* i *Ogrodem*, na *świeżem powietrzu*, przy *ulicy Nowolipki* pod Nr 2382; sprzedany być może za *dość mierną cenę* bez *pośrednictwa* *faktorów*. *Wiadomość* u *Właścicieli*.

Z dniem 1 Września r. b., w m. *Radomiu*, w *hotelu* *Polskim*, przy *ulicy Lubelskiej*, otworzoną zostanie przez *P. Ant: Dziubińskiego*, nowa *Restauracja*.

SUKA wylżeica, biała, z *kasztanowatemi* *łalami*, *ogon* *nieucinany*, onegdaj *zginęła*. Kto ją *odprowadzi* pod Nr 2782b, przy *ulicy Alexandrja*, otrzyma *przywzwoitą nagrodę*.

Z powodu wyjazdu, jest do wynajęcia od Śgo Michała lub wcześniej, **Cafe Pierwsze Piętro**, przy ulicy Chmielnej pod Nr 1365 lit. C., składające się z 12tu Pokoi, 2ch Ruchni, ze Stajnią, Wozownią, Piwnicą i wszelkimi dogodnościami. Wiadomość na miejscu.

W **SRLADZIE ROZMAITOŚCI** M. Konopackiego, przy ulicy Krak.-Przedmieście Nr 385, obok Rościola XX. Karmelitów, złożono do zbycia zajmującą i użyteczną **MASZYNKĘ** do pieczenia Rureczat, Europatw i t. p. Maszynka ta urządzona sposobem Zegarowym, z potrzebnymi do niej przyborami i dzwonkiem, dającym znać że pieczywo gotowe, bardzo mało miejsca zabiera, dla czego w Anglii i w ogóle Zagranicą powszechnie przez Myśliwych używana bywa.

W **SRLADZIE ROZMAITOŚCI** M. Konopackiego, przy ulicy Krak.-Przedm: Nr 385, złożono do wyprzedania po bardzo niskiej cenie, znaczną ilość Sztuczek różno-kolorowych na **Kamizelki**, oraz **3 Sztuk Weby** cienkiej i kilkanaście sztuk **koszul męzkich** gotowych.

Dorożka świeżego fasonu, do wysyłania na miasto używana, lecz zupełnie w dobrym stanie będąca, z powodu braku miejsca, jest do sprzedania przy ulicy Nowy-Świat pod Nr 1271. Wiadomość w Rantorze Fabryki Octu, lub u Gospodarza.

6 Krzesel i Kanapa, mahoniowe, włosami wyścielane i materją zieloną kryte; **Stół** mahoniowy z kłapani, i szufladkami; **Stół** do kart mahoniowy; **Stolik** damski, z szufladką i szyfonierką; **Konso-**
liki ścienne, palisandrowe, z wazonami kwiatów; są do sprzedania, przy ulicy Muranow, pod Nr 2498.

Do Składu **ROZMAITOŚCI** M. Konopackiego przy ulicy Krak.-Przedm: Nr 385, obok Rościola XX. Karmelitów, nadszedł znów znaczny transport **Cukru** w Głowach i Mączce **białej i żółtej**. — Tamże sprzedaje się **CURIER HAMBURGSKI** prawdziwy trzećniowy.

SZKŁO WODNE tak słynne za granicą z wieloletnich użytków, nadeszło już do Składu Głównego Farb i Lakierów **J. A. Krausse**, przy ulicy Miodowej N° 484, wprost Rządu Gubernjalnego.

Jak ważna jest użyteczność, i jak wieloliczne są zastosowania **SZKŁA WODNEGO**, dość jest nadmienić, że służy:

- 1) Do powlekania drzewa, zabezpieczając takowe od ognia i wilgoci.
- 2) Do powlekania tynków wapiennych i kamieni wewnątrz i zewnątrz budynków.
- 3) Do pociągania metali, jak żelaza, cynku, dla ochronienia ich od rdzy; tudzież do malowania szkła i porcelany.
- 4) Do ukrzemienia czyli sylikatyzacji kamieni, szczególnie dziurkowatych wapieni, i wszystkich podlegających kruszenia przez wietrzenie.
- 5) Do wyrabiania wapna hydraulicznego.
- 6) Do drukowania na papierze i tkaninach.
- 7) Do sklejanja szkła, porcelany, kamieni i metali.

Obszerniejsze o tem objaśnienie opisane jest w Korrespondencie N° 65.

Z powodu wyjazdu, jest do sprzedania **Fortepjan** palisandrowy, nowego fasonu, fabryki Krala, i inne **Meble**, przy rogu ulicy Nowy-Świat i Xiążęcej, w domu Rucza pod Numerem 1752, na 1szem piętrze.

Artylleryjski Garnizon Alexandryjskiej Cytadelli, niniejszem zawiadamia, iż w dniu 13/25 h. m. od godziny 10ej z rana odbywać się będzie targ, a w dniu 16/28 tegoż miesiąca i o tymże czasie przetarg, na dostawę **Materiałów** potrzebnych na przyszykowanie **Ostrych Ładunków**; mający przeto chęć takowej dostawy, winni się zgłosić w dniu i czasie wyżej oznaczonym, do Kancelarji Garnizonu, z potrzebną kaucją i ze świadectwami, na prawo dostąpienia do targu. — Dowódca Garnizonu, Kapitan Goli k o w.

Ktoby wydalając się do m. **Uscituga, Dubna** lub dalej w Cesarstwo, swoim ekwipażem, życzył sobie zabrać jedną osobę, lub mający zamiar na wspólny koszt jechać pocztą, raczy

porozumieć się z P. Sztafirskim pod Nrem 2703, przy ulicy Furmańskiej zamieszkałym.

**SKŁAD WIN
i TOWARÓW KOLONJALNYCH
HENRYKA KREMKY,**

przeniesiony został z domu N° 473e przy ulicy Wierzbowej, do domu **W. Józefa Epsteina N° 470**, przy rogu ulicy Senatorskiej i placu Resursy Rupieckiej. Obok interesu **hurtowego**, sprzedaje: **CUKIER** najlepszy na głowy, oraz wszelkie **TOWARY KOLONJALNE** na funty i po cenach niższych. **WINA** zaś wszelkie, **RUMY, ARAKI, OLIWĘ** Prowancją, na butelki, jak dotąd.

Fortepjan mahoniowy, o sześciu oktawach, z pięknym tonem, jest do sprzedania przy ulicy Elektoarałej, w domu pod Nrem 754, na drugim piętrze.

KANTOR

Guwernantek przy ulicy Długiej Nr 545, wprost Kościoła, obok Apteki W. Wernera, na 2m piętrze od frontu.

Życzą sobie umieścić się w Warszawie, Guwernantka Polka z wyższym ukształceniem muzycznym i umysłowym; Osoba w pewnym wieku, ukształcona i muzykalna, do towarzystwa jakiej Damy lub do zastąpienia Matki. — J. Poland.

Jest do umieszczenia Angielka, posiadająca język francuzki, niemiecki, śpiew i muzykę; Rossjanka posiadająca też same talenta i nauki; niemniej Guwernantki i Gwernerowie Polacy, Niemcy, Francuzi, Bony Niemki i Francuzki, Metrowie muzyki, Osoby do towarzystwa dam, Korreptytorowie i t. p. — J. Poland.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w południe stopni 17.

Dziś rano wysokość wody na **Wille** stóp 1 cali 11.

TEATR WIELKI Jutro, *Esmeralda*.

TEATR ROZMAITOŚCI Jutro, *Ziemia obiecana*. — *Lobzowianie*.

Jutro, w Dolince Pragskiej, od godziny 4ej po południu, da się słyszeć nowo-przybyły z Wrocławia Kwintet Artystów Muzycznych pod Dyr: **P. Beitz**. Zaśżeżeli pogoda posłuży, **Omnibus** 4ro-konny od godz: 5ej aż do 10ej, z przed Kolumny Zygmunta, od osoby po kop: 10 tam, a napowrót po kop: 15, kursować będzie. Odjazd Omnibusu z Dolinki, dzwonek ogłaszać będzie.

Wielki BRYLANTOWY FAJERWERK.

Na żądanie Prześwietnej Publiczności, w Niedziele, to jest d. 24 h. m., w Ogrodzie na **Czystem**, **P. Sigmann**, znany Kunsztmistrz, będzie miał zażyczyt przed swym odjazdem, puszczać **FAJERWERKI**, znacznie upiękzone wielu nowymi sztucznymi przedstawieniami, poczynając od godziny 7 1/2 wieczór; oraz powiększona Orkiestra uprzyjemniać będzie chwile. W niepełnej zaś nadziei, że Szanowna Publiczność jak dotąd łaskawa, licznie zebrać się raczy. Cena wnijsćia zaizoną została od Osoby po kop: 10; Dzieci płacą połowę.

W OGRODZIE na FOXALU.
U PANI ALEXANDROWEJ,
w przyszłą Niedziele,

Wielka Zabawa Rwiatowa i Owocowa z wylosowaniem Rwiatów, Bukietów i najpiękniejszych Owoców; wyborna Orkiestra z 40 osób uprzyjemniać będzie Gościom Zabawę od godz: 4ej po południu; przytem wyborne Potrawy, wszelkie Nowalje i najlepsze Napoje; wieczorem Ogród illuminiowany.